

תוהו ובוהו וחושך

מ. ליפסון

כשברא הקדוש־ברוך־הוא שמים וארץ היה תוהו ובוהו וחושך.
 השמים תוהים ובוהים ועבי־שקים של חשרת חושך לבושם.
 הארץ תוהה ובוהה ומקופלת בחושך כעובר במעי אמו.
 התהום תוהה ובוהה, הומה ומהמה, מים תחתונים עולים ורוכבים על גבי מים עליונים
 ומים עליונים יורדים ותוזרים ועולים על גבי מים תחתונים וחוזר חלילה.
 ואין סוף לחושך ואין סוף לתוהו ובוהו.
 אמר לו שר של תוהו לשר של בוהו:
 — יפה כוחי מכוחך, הרי אני מתהה שמים וארץ ותהום רבה.
 אמר לו שר של בוהו לשר של תוהו:
 — שלי גדול משלך, הרי אני מבהה ארץ ושמים ומים.
 אמר להם שר של חושך:
 — יפה כוחי מכוח שניכם, אלמלא אני אין תוהו ואין בוהו.
 אותה שעה אמר הקדוש־ברוך־הוא:
 — יהי אור.
 ויהי אור.
 נסתלק חושך ונסתלק תוהו ובוהו.
 מכאן אמרו: מקום שיש בו אור, אין תוהו ובוהו שולטים.

חמה ולבנה

כיון שניתלו המאורות יצתה חמה מגרתיקה והאירה באור שבעת הימים ותיממה בחמימת
 בראשית.

זחה עליה דעתה ונסתכלה בלבנה ביהירות ובגיאיות ופניה אש להט.
 חלשה דעתה של לבנה והחיריו פניה.
 מאותה שעה לבנה פניה חירות ואורה חיר.
 באה לבנה לפני הקדוש־ברוך־הוא וקבלה:
 — ריבון כל העולמים, מפני מה נתת לחמה מאורי־אור ולי נתת אור מועט ועכשיו
 שחיר הוא הריהו מועט שבמועט.
 אמר לה הקדוש־ברוך־הוא:
 — בתי, שלך גדול משלה. למחר אומות העולם מונים לחמה וישראל מונים ללבנה. ולא
 עוד אלא שבכל חודש וחודש בני מקדשים אותך ומברכים עליך בשם ומלכות ורוקדים כנגדך
 וסימן את להם, שעתידיהם הם להתחדש כמותך ולפאר ליוצרים על שם כבוד מלכותו.
 יצתה לבנה מלפני הקדוש־ברוך־הוא ופניה מחייכות.
 ובשעה שישראל מקדשים את הלבנה ומברכים עליה ורוקדים כנגדה וטובלים ש"י
 טבילות באורה המכסיף, לבנה נזכרת בנחמתה, שניחמה יוצר בראשית והריהי משקיפה עליהם
 ממכון שבתה ופניה החירות מחייכות.
 ושר של לבנה מה לשון אומר:
 — אשריך, לבנה. אשריכם, ישראל.
 מתוך "מדרש זוטא" שבכתובים.

קודם אדם

עד שלא נברא אדם העולם למה היה דומה? לפלטרין של מלך, שטרקליניו גדולים ומרווחים ומכורים ומצוירים בכל מיני כיורים וציורים וכליהם נאים ושולחנותיהם ערוכים בכל מיני מאכלות ומשקים, שאינם עולים אלא על שולחן מלכים המושלים בכפה, וכלי־זמר מגננים כל מיני מנגינות ונעימות — ואין מי שיהנה מן הטרקלין ומן הכלים ומן המאכלות והמשקים ומן הנגינות והנעימות.

השמים תכלתם תכלת בראשית ואין מי שיוון עיניו בהם.
הארץ לובשת ירוקים ומתעטפת ירוקים ואין בהם דריסת־רגל של אדם.
מיום שניתלו המאורות חמה יוצאת שחרית ונכנסת ערבית וזה־הי־חמה נאירים ומחממים ואין מי שיאות לאורם ולחומם.
לבנה אורה מכסיף בלילה בין אלף אלפי רבבות כוכבים מזהירים ואין מי שיהנה מאור הלבנה ומזוהר הכוכבים.
נהרות נוהרים ומימיהם נמשכים ואין מי שיהנה מצינתם ומצלילותם.
אילנות עומדים בקומתם ובצביונם ופירותיהם בטעמם ובריחם ואין מי שישב בצלו של אילן ויאכל מפירותיו.
חטים יפות עומדות בקמתן ושבליתן מלאות ואין מי שיקצור ויעמר וידוש ויזרה ויטחן ויאפה ויוציא לחם מן הארץ.

יין משומר בענביו ואין מי שיברך עליו.
צפרים מזמרות ביערות בראשית ואין מי שיהנה מזמרתן.
שור לחד עשב ואין מי שיתן עליו עול ויחרוש בו.
פרה רועה ועטיניה מלאים חלב ואין מי שיחלבה וישתה מחלבה.
צאן טעון צמר ואין מי שיגוזו ראשית הגז.
סוס רועה באפר ואין מי שירכב עליו.
חמור חועה ואין מי שיאכפו ויטעינו.
תרנגולת מטילה ביצים ואין מי שיאספן.
כל הבריאה כולה צועקת בקול ההולך מסוף העולם ועד סופו:
אדם! ... אדם! ...

אותה שעה עלה במחשבה לפני מלך מלכי המלכים הקדוש־ברוך־הוא לברוא אדם. אמר:
— יבוא בן־מלך וישבע מטובו של מלכו של עולם.